

РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В УМОВАХ АДАПТАЦІЇ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Анотация. Розглянуто процес реформування та збільшення ефективності державної служби України на шляху до Європейського Союзу. Проаналізовано основні аспекти реформування.

Аннотация. Рассмотрен процесс реформирования и увеличения эффективности государственной службы Украины на пути к Европейскому Союзу. Проанализированы основные аспекты реформирования.

Annotation. The process of reforming and increasing the efficiency of government service of Ukraine on a way toward European Union is considered. The basic aspects of reformation are analysed.

Ключові слова: державна служба, Європейський Союз, реформування.

На сьогодні перед Україною постають проблеми, пов'язані із загальною світовою тенденцією до глобалізації. Насамперед, вони зумовлені процесами європейської та євроатлантичної інтеграції. Ключову роль у цих процесах відіграє головний інструмент інтеграції – вітчизняна державна служба, функціонування якої зумовлює якість державного управління.

Питанню удосконалення і реформування державної служби України приділяли увагу у своїх працях такі фахівці, як: Авер'янов В. Б. [1], Желюк Т. Л. [2], Леонова А. О. [3] та ін.

Але наразі недостатньо уваги приділено процесу реформування державної служби. Тому метою цього дослідження є аналіз умов реформування та збільшення ефективності державної служби України на шляху до євроінтеграції.

На сьогодні у системі державної служби є проблеми, які перешкоджають реальній адаптації до умов європейського співтовариства і які потребують вирішення. На офіційному веб-сайті Голодержслужби України зазначені основні з них [4]:

1) відсутність чіткого законодавчого розмежування політичних та адміністративних функцій у системі державного управління, що призводить до не завжди обґрунтованої плинності кадрів державної служби залежно від політичних змін;

2) відсутність законодавчо закріплених критеріїв зарахування на посади державних службовців працівників, які реалізують відповідні державно-владні повноваження, а тому чітко не визначено коло осіб, на яких поширюється законодавство про державну службу;

3) діяльність держслужбовців залишається недостатньо відкритою та прозорою, не створено умов для надійного контролю за такою діяльністю з боку суспільства, що надає додаткові можливості для зловживань, порушень, хабарів і безвідповідальності;

4) залишається низькою якість управлінських послуг, які надаються державними службовцями, відсутні чітко регламентовані процедури та національні стандарти надання послуг;

5) недосконалою є система проходження державної служби, тобто система відбору, призначення на посади, просування у службовій діяльності.

Слід погодитися з думкою авторів роботи [3], що внаслідок цих та інших факторів знижується ефективність державної служби, посилюється відчуження людини від держави, зростає неповага до державних органів.

Як стверджують зазначені дослідники, адаптація інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу має здійснюватись за такими пріоритетними напрямками:

1) удосконалення правових засад функціонування державної служби;

2) реформування системи оплати праці державних службовців;

3) встановлення порядку надання державних послуг та вдосконалення нормативного регулювання вимог професійної етики державних службовців;

4) удосконалення та підвищення ефективності управління державною службою;

5) професіоналізація державної служби [3, с. 222].

Для перетворення державної служби України у державну службу європейського зразка, на думку Авер'янова В. Б. [1, с. 343], необхідно в законодавчих актах передбачити:

1) встановлення публічно-правових відносин між державними службовцями і державою;

2) забезпечення політичної нейтральності державних службовців шляхом розмежування політичних та адміністративних посад у системі виконавчої влади;

3) чіткі критерії зарахування до посад державних службовців працівників, які виконують відповідні державно-владні повноваження;

4) реформування і законодавче врегулювання системи оплати праці державних службовців;

5) встановлення прозорих та справедливих принципів відбору на посади державних службовців виключно на конкурсних засадах;

6) запровадження в системі держслужби управління персоналом, що базується на принципах законності, компетентності та професійних заслуг;

7) встановлення індивідуальної дисциплінарної відповідальності державних службовців, конкретного переліку дисциплінарних порушень і дисциплінарних стягнень, процедури наслідкування їх та порядку оскарження [1, с. 343].

Таким чином, з метою подальшого реформування державної служби в умовах адаптації до Європейського Союзу слід вдосконалити систему правових та соціальних засад ефективного функціонування державної служби та її кадрового забезпечення, реалізувати Концепцію з адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу, розробити законодавство України про державну службу та створити систему регламентів виконання державних послуг органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

У подальшому планується здійснювати дослідження в напрямі розробки механізму реформування державної служби України в умовах адаптації до євроінтеграції.

Наук. керівн. Кабанець А. Г.

Література: 1. Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. докт. юр. наук, професора Авер'янова В. Б. – К. : Юрінком Інтер, 1998. – 432 с. 2. Желюк Т. Л. Державна служба : навч. посібн. / Желюк Т. Л. – К. : ВД Професіонал, 2005. – 576 с. 3. Ефективність державного управління в контексті євроінтеграції України : навч.-метод. посібн. / Леонова А. О., Давидова В. П., Новачук О. О. – К. : ДПА України, 2007. – 390 с. 4. Офіційний веб-сайт Голодержслужби України. – Режим доступу : <http://www.guds.gov.ua>. 5. Про стратегію реформування системи державної служби в Україні : Указ Президента України від 14.04.2008 р. №599/2000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uazakon.com/document/spart45/inx45172.htm>. 6. Про підвищення ефективності системи державної служби : Указ Президента України від 11.02.2000 р. №208/2000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=208%2F2000>.